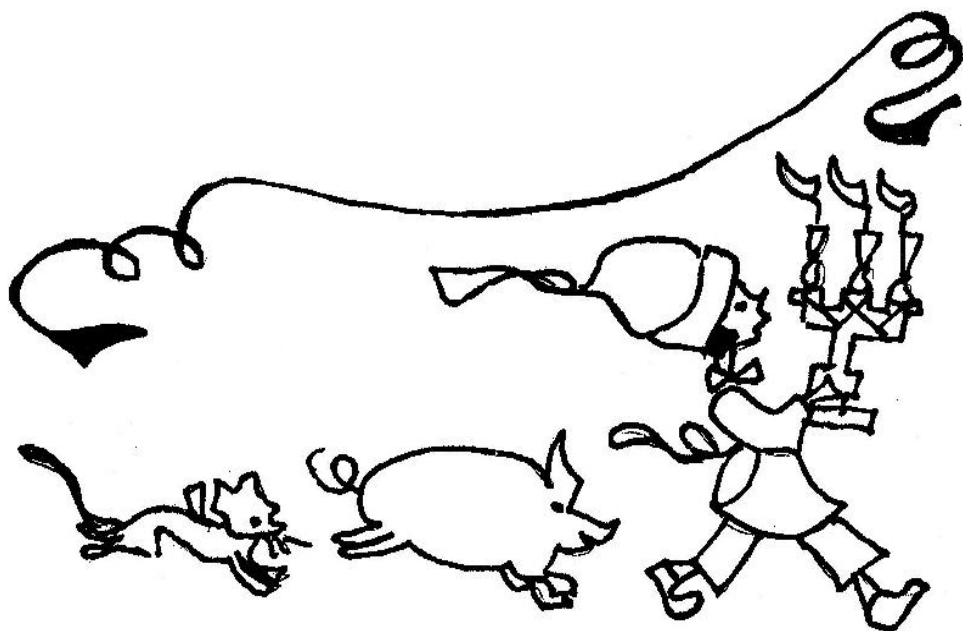

SPELARIT 4/2004

Helsingin pitäjän tanhuajat ja spelarit ry

*Hauskaa joulunaikaa
ja onnellista uutta vuotta 2005!*

Lunta sataa, talvi tulee. Pakkasiahan se tietää, mutta piristää kuitenkin.

Tähän aikaan seurassamme suunnitellaan toimintaa ensi vuodeksi.

Folklandialle lähdetään ja Päkaksessa vietetään seuramme syntymäpäiväjuhlia heti tammikuussa.

Kevätkauden harjoituksissa kootaan ohjelmat perinteiseen kansantanssi- ja musiikkitapahtumaamme Pilkistykseen. Sen läpiviemiseen tarvitaan teitä jokaista, pelimanneja, tanssijoita ja tukijoukkoja. Ohjaajat tietenkin hartaasti toivovat, että harjoituksissa käydään. On mukavampi esiintyä, kun osaa tanhut. Siis tule treenaamaan!!

Ensi kesänä on mahdollisuus esiintyä myös Lappeenrannassa, nuorten BARNLEK 2005- tapahtumassa, Tartossa aikuisten Suviyön tansseissa ja kaiken ikäisille tarkoitettussa Vantaan Poloneesissa.

Onhan se vaikeaa vielä tietää, mitä ensi kesänä itse kullekin tapahtuu, mutta ilmoittautua pitäisi ainakin alustavasti. Mieti, pääsisitkö mukaan!

Kiitän lämpimästi johtokunnan jäseniä, ohjaajia, pelimanneja ja toimikuntien jäseniä seuran eteen tehdystä hyvästä ja arvokkaasta työstä. Kiitän tanssijoita yhdessäolosta, mukavista harjoitusilloista ja vanhempia yhteistyöstä. Toivotan kaikille ilosta joulunajan odotusta ja hyvää, lämmintä ja hellää mieltä sitten jouluna.

Riitta

**Muista lukea myös Tanhuviesti osoitteessa
www.kansantanssinyst.fi/tanhuviesti.htm**

SYYSKOKOUKSEN PÄÄTÖKSIÄ 24.11.

Keskiviikkona 24.11.2004 Helsingin pitäjän tanhuajat ja spelarit ry vietti syyskokousta Päkaksen yläkerrassa.

Johtokuntaan valittiin puheenjohtajaksi edelleen Riitta Kangas. Johtokunnan jäsenistä erovuoroisia olivat Reeta Jokinen, Tarja Lahtinen ja Arja Salonen. Kaksi ensin mainittua valittiin jatkamaan, mutta Arja Salonen on nyt istunut kolme kaksivuotiskautta, joten hän ei sääntöjen mukaan voinut jatkaa. Arjan tilalle valittiin Susanna Hentunen, joka tällä hetkellä ohjaa lapsia Myyrmäessä. Muut kolme johtokunnan jäsentä ovat Matti Lankinen, Simo-Pekka Lindström ja Tuija Pirttikoski.

Tilintarkastajiksi valittiin Markku Moilanen ja Veikko Turunen ja varalle Reijo Mäkelä ja Pentti Salonen.

Toimintasuunnitelma ja talousarvio käsiteltiin, entisenlaisilla linjoilla pysyttiin. Tanssia ja soittoa harjoitetaan viikoittain, aika ajoin käydään esiintymässä, kursseilla ja kansantanssi- ja musiikki-

tapahtumissa. Tapahtumista mainittakoon esimerkiksi ensi kesänä Lappeenrannassa vietettävä lasten ja nuorten pohjoismainen Barnlek -tapahtuma ja aikuisten Suviyön tanssi- ja pidot Viron Tartossa. Keväällä on seuran oma Kevät-pilkistys. Tuloja saadaan mm. jäsenmaksuista, esiintymisistä ja talkoista.

Jäsenmaksu säilytettiin entisen suuruisena eli se on 20 € - niin aikuisilta kuin lapsiltakin.

Toimikunnille valittiin puheenjohtajat: Tanhu-, lapsi- ja varhaisnuorisotoimikunnalle Riitta Kangas, pelimannitoimikunnalle Veijo Honkanen ja tiedotustoimikunnalle Tarja Lahtinen. Päkaksen talotoimikunnassa seuran asioita hoitaa edelleen Matti Lankinen ja hänen varallaan Veikko Turunen.

Muuten, kuten aina, tarjoilut olivat erinomaiset eli siinä vielä yksi hyvä syy saapua kokouksiin. Tämä vinkkinä helmikuun vuosikokouksen varalle!

Tarja Lahtinen

RAHWAAN MUKANA AUSTRALIASSA

Uudenmaan Rahwaan Laulu ja Tanssi ry, tuttujen kesken Rahwas, järjesti lokakuussa Australianmatkan australiansuomalaisten seurojen vieraisiksi. Matkaseurueessa oli 32 henkeä, joista vajaa kymmenen soittajaa, vajaa kymmenen laulajaa ja seitsemän tanssiparia. Erinäisten peruutusten jälkeen mukaan oli johkaantunut Spelarit-seurastakin tuttuja ihmisiä.

Rahwas-yhdistys on syntynyt ”Rahwaan Messu”-kansanmusiikkijumalanpalveluksen ympärille. Messua on vietetty eri puolilla Suomea sekä muutama vuosi sitten myös Kanadassa ja USA:ssa. Tätä Pohjois-Amerikan matkaa varten luotiin myös laulua, soittoa ja tanssia sisältävä iltamaesitys. Tällaisella messu- ja iltamaesitysreseptillä oltiin liikkeellä Australiassakin.

Aboriginaalien Didgeridoon soittaja
Sydneyn keskustassa

Messussa virsiä säestetään kansanmusiikkimaisilla sovituksilla ja yhteen virteen liittyvä juhla tanssi, joka tanssitaan perinteisissä 1800-luvun rahvaan kirkkovaatteissa.

Iltamaohjelmassa taas vuorottelivat soittajien säestyksellä laulu ja tanssi, välillä laulu tuli tanssin oheen, välillä tuli muutama instrumentaalikappale, ja oli mukana yksi runomuotoinen yhden naisen teatteriesityskin ’Tuppuran Jussi’.

Sydneystä aloitettiin

Ensimmäinen iltamaesityksemme oli Sydneyn naapurissa, Parramattan komeassa kaupungintalossa. Menimme hyvissä ajoin, että ehdimme vielä käymään tanssit läpi paikan päällä. Tämä pikaharjoitus meni aika poskelleen, mutta itse esitys menikin sitten niin hyvin, että saimme oikein innostuneet suosionosoitukset salintäydeltä suomalaiskatsomolta. Lopuksi oli vielä yleisötanssia, ja heti ensimmäisen kappaleen helähdettyä soimaan lattia täyttyi innokkaista tanssijoista - tanssitaito ja -into olivat tallella!

Canberrassa oltiin vain kaksi yötä, mukavien paikallisten kanssa olisi viihtynyt vaikka pitempäänkin. Canberran suomalaisessa luterilaisessa kirkossa vietettiin illalla messu ja sen päälle juotiin kirkkokahvit. Tunnelma oli kovin kodikas, ja selvästi ihmisille oli tärkeää tavata toisia suomalaisia.

Sateen saattelemina Melbourneen

Seuraavana aamuna lähdimme sateen saattelemina jatkamaan matkaa bussilla Melbournea kohti. Bussin ikkunasta näkee hyvin, kuinka harvaan asuttu maa on. Vihreitä kumpuilevia peltoja ja niittyjä riitti kilometrikaupalla, siellä täällä niitä täplittivät lammas- tai lehmälaumat.

Rahwaan messu Melbourneen suomalaisessa kirkossa

Melbournessa oli aikaa sekä messulle että iltamille. Melbournessa suomalaisilla oli oma ”Finnish Hall”, jossa esiinnyimme. Hyvän vastaanoton saimme täälläkin.

Messu vietettiin ihan toisella puolen kaupunkia. Kirkkosali oli käytännössä pappilan laajennettu olohuone, ja se oli tietysti tupaten täynnä. Messun jälkeen oli järjestetty puutarhajuhlat. Aurinkokin muisti taas meitä, ja oli varsin leppoisaa istuskella puutarhassa, mutustella nakeja ja lihapullia ja keskustella paikallisten kanssa.

Lämmin vastaanotto

Australiansuomalaisten keski-ikä on korkeahko. Suomalaisia ei viime vuosikymmeninä ole paljon muuttanut maahan, ja nuo 60- 70-luvuilla muuttaneet alkavat olla eläkeiässä. Kaikki suomalainen on kuitenkin kovassa kurssissa. Canberran isäntäväkemme koti oli niin suomalaisen näköinen kuin kellä tahansa Suomessa, suomalaisseurat hankkivat Suomesta kahvia ja suklaata ja muuta suomalaiseen makuun sopivaa, kansallispuvut ja itsenäi-

syyspäivän vietto ovat tärkeitä.

Joka paikassa meidät otettiin lämpimästi vastaan, erityisesti Canberran pieni suomalaisyhteisö, joka majoitti osan meistä koteihinsa. Sen kaltainen sydämellisyys meitä pikavisiitillä olleita ventovieraita kohtaan oli liikuttavaa.

Hieno matka! Suuret kiitokset järjestelyistä Rahwaalle, matkanjohtajille ja ohjaajille sekä kaikille matkalaisille, jotka tekivät matkasta niin mukavan.

Tarja Lahtinen

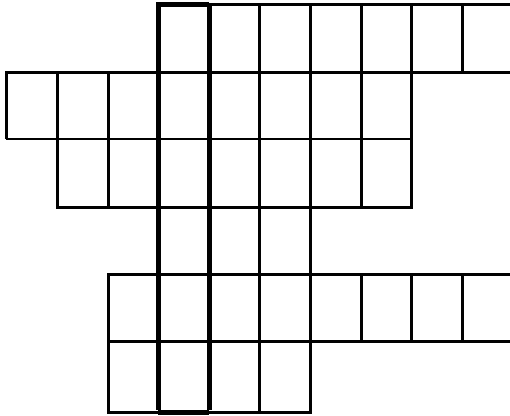

Vilja ja Essi silittelemässä pientä kengurunpoikasta

LASTENSIYUT

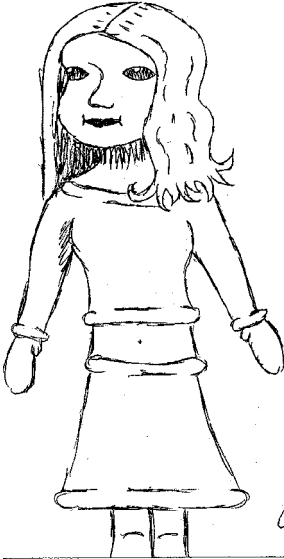
RATKAISE SANANLASKUJEN PUUTTUVAT SANAT, NIIN SAAT SELVILLE MISSÄ VIETETÄÄN ENSI VUONNA KESÄJUHLIA.

1. ... EI TULE KELLO KAULASSA.
2. ÄLÄ NUOLAISE ENNEN KUIN ...
3. JOKA TOISELLE KUOPPAA KAIVAA SE ITSE SIIHEN ...
4. ... TEKIJÄÄNSÄ NEUVOO.
5. SE KOIRA ÄLÄHTÄÄ, JOHON KALIKKA ...
6. EI ... PUUSSA KASVA.

Tanhutyttöjen piirtämiä kuvia vaikka aikuistenkin väritettäväksi.

Tellervo

Juustonaakso

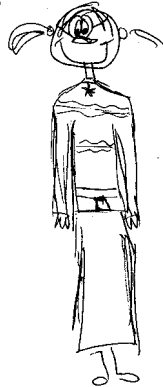

Wetta-04

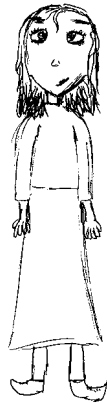
Nyssa

"NORTTI"

Terttu

by: Romi &

(Jenni)

FERESIPUKU

Feresin pukukokonaisuuteen kuuluvat olkainmekko, paita ja esiliina. Ne sopivat juhlaan tai esiintymisasuksi vaikkapa kanteleensoittajille ja tanhuajille. Feresi on myös usein nähty tarjoilijan asu etenkin itäisessä Suomessa. Kansallispukihien verrattuna feresi on edullinen ja helppo ommella.

Feresin historiaa

Karjalaisen ortodoksinaisen puvun eli feresin käyttöperinne ulottuu keskiajalta meidän päiviimme saakka. Feresissä saa näyttävyttä vyötärön runsaasta laskotuksesta, jota on pidetty myös naisen käsityötaidon osoituksena.

Olkainhameesta on esiintynyt useita erilaisia malleja niin että jopa kolme olkainhamemallia on voinut olla käytössä yhtä aikaa samalla paikkakunnalla. Vielä tänäkin päivänä eroja on helman leveydessä, olkainten leveydessä sekä hartuuspalkan koossa.

Arkikäyttöön feresi on melkein aina puuvilla tai pellavakankaasta, joka useimmiten oli ostokangasta. Juhlaferesi voi olla silkkiä tai villaa. Kankaat voivat olla yksivärisiä, ruudullisia, raidallisia tai kukallisia, joka on nykyisin suosituimpia kuvioaiheita.

Asuun kuuluva paita on ollut puuvilla tai pellavapalttinaa. Paita voi jatkua feresin helmaan asti. Paidan alaosa oli aikoinaan säästösyistä karkeampaa kangasta ja näkyviin jäävä yläosa hienompaa kangasta. Juhlavimmissa paidoissa hihansuita korostavat pitsit. Arkipaita voi olla ilman pitsejä. Myös hihan pituus voi vaihdella.

Esiliina on ollut nyplätyin tai ostopitsein koristeltu. Väri-lisetkään esiliinat eivät olleet harvinaisia. Ne toivat iloa arkeen.

Päähine eli säpsä on kertonut aviosäädyn. Myös päähineen kankaan valintaan on vaikuttanut käyttötarkoitus. Arkena se on ollut puu-

villaa tai pellavaa ja juhlissa silkkiä tai damastia.

Tytöt solmivat palmikkonsa villa-, puuvilla- tai silkinauhoilla. Varakkaan talon tyttärellä saattoi roikkua monia erivärisiä nauhoja pitkin selkää.

Viileään aikaan feresin päälle puettiin röjy. Suuri nelikulmainen hartiahuivi tai useampi on lämmittänyt ja samalla koristanut asua. Lähde: Jaana Simonen Saraafaanit ja feresit Pohjois-Karjalan museon 75-vuotis julkaisu

Kaavat ja ohjeet naisen ja tytön feresiin Suuren Käsi-työlehden toukokuun 2004 numerossa.

Tanhutatteja feresseissä Pilkistyksessä 2001.

HARJOITUSAJAT VUONNA 2005

Harjoitukset alkavat tammikuussa seuraavasti:

- keskiviikkona 12.1.2005 aikuiset klo 18.30 Ristipuron päiväkodissa
- torstaina 13.1.2005 lapset ja nuoret klo 18 aikuiset klo 19.30 Uomarinteen koulussa

KEVÄTPILKISTYS

Merkitse uuteen kalenteriisi ensi kevään Kevätpilkistuksen päivämäärä lauantai 12.3.2005!

PORI FOLK SÄTEILI JÄLLEEN

Pori Folkista näyttää muotoutuvan kiinnostava ja tasokas viikonloppufestivaali, mikäli viimekesäisen tapahtuman lauantai-illan pääohjelmasta voi asian päätellä. Kansainvälinen tähtisade oli illan otsikko. Esiintyjäkaarti oli kotimaisvoitosta, mutta säteilevää kyllä.

Nuorten miesten Sneikka-yhtye oli aika vastustamaton, tyyllilaji oli kai perinteistä musiikkia modernisti. Vanha joululaulu Tonttukin sai semmoista kyytiä, että vasta kappaleen puolivälissä äkkäsin, mikä tuttu melodia tämä onkaan.

Heleä-ääninen Jonna Pirttijoki lauloi ja säesti itseään haitarilla, Sari Kaasisen lauluista Harry Belafonten Venetsuelaan.

Virolainen lasten ja nuorten tanssiryhmä oli ainoa, joka esitti perinteistä kansantanssia ja -musiikkia, mutta vaikutti muihin esiintyjiin verrattuna kovin kokemattomalta. Ehkä oli haluttu antaa myös nuorille esiintyjille tilaisuus päästä kokeilemaan siipiään vähän pitemmällä.

Espanjalainen Antonio Vallejon flamencoryhmä kopisteli pölyt pois permannosta, meno

oli totisesti tulista ja tunnetta täynnä. Ja maestro itse näytti, ettei tarvitse välttämättä olla nuori ja pajunvitsavartaloineen, että ylväs tanssi sujuu.

Pori Dance Company esitti pitkän modernin tanssiteoksen ammattilaisen ottein ja lopuksi Eduardo Domingue de Jesus – tuttu ääni suomalaisiltakin radiokanavilta - esitti portugaliksi mm. J.Karjalaisen kappaleita hieman chanson-tyyliin.

Kaiken kaikkiaan, nautin kyllä kovasti illasta. Kaikki ei ollut kovin folk- tai kansanperinnehenkistä, mutta juuri monipuolisuus olikin hienoa: miten monenlaista laulun, soiton ja tanssin tapaa tähän maailmaan mahtuukaan.

Tarja Lahtinen

Pori Folk järjestettiin 19.-22.8.2004

Tapahtumakalenteri:

16.12. Lasten harjoitukset pikkujoulun merkeissä klo 18

2005

7.-8.1. Folklandia-risteily, Silja Europa, bussikuljetus Pääksesta klo 14.20, Tikkurilan asemalta klo 14.30 ja Vapaalasta klo 15.00

14.1. Spelarit synttärjuhlat Pääksessa klo 19

12.3. Kevätpilkistys, Kilterin koululla

29.6.-3.7. Barnlek 2005, pohjoismainen nuorten kansantanssi- ja -musiikkijuhla Lappeenrannassa, www.barnlek2005.fi

7.-10.7. Tanssipidot 2005, Suviyön tanssit, Tartossa, www.folkloresuomifinland.fi

12.-14.8. Vantaan poloneesi, KTNL:N ja SKY:n kesäjuhla Vantaalla

MYDÄÄN

Myydään edullisesti siisti, juhlapukuna pidetty Perä-Pohjolan kansallispuku, koko n.38, hame on pitkä. Puku on tehty Vuorelmalla 40-luvulla ja siihen kuuluvat pusero, huivi, esiliina ja tasku. Tiedustelut Maire Kakko, p. 0500-708 594. Jokipuis-tonkaari 4, Nikkilä.

OSTETAAN

Helsingin pitäjän naisten puku, kaikki osat. Koko 44-46. Tied. Pirjo Palojärvi p. 0400-471711 purjo12@luukku.com

Seuraava lehti ilmestyy helmikuun alussa. Kirjoitukset ja piirustukset ym. materiaali Sannalle, Tarjalle tai Matille tammikuun puoliväliin mennessä.

Sanna Laakso, puh. (040) 591 4897,

email: sanna.laakso@kansantanssinuoret.fi,

Tarja Lahtinen, puh. 8786105,

email: tarja.lahtinen@anilabsystems.com

Matti Lankinen, puh. (0400) 422 417,

email: matti.lankinen@kansantanssinuoret.fi.

YHTEYSTIETOJA:

JOHTOKUNTA 2005:

- * Riitta Kangas, puheenjohtaja, puh. 854 7563,
050-538 6491, riitta.kangas@kolumbus.fi
- * Reeta Jokinen, sihteeri, puh. 040-564 2209,
reetajo@hotmail.com
- * Tuija Pirttikoski, puh. 899 114, 040-8736 195
- * Tarja Lahtinen, puh. 878 6105, 040-742 3181
- * Susanna Hentunen, puh. 050-350 8661
- * Simo-Pekka Lindström, puh. 040-554 0799
- * Matti Lankinen, puh. 852 1693, 0400-422 417

AIKUISRYHMIEN OHJAAJAT:

- * Riitta Kangas, puh. 854 7563, 050-358 6491
- * Ulla ja Hilding Haaparinne, puh. 893 050, 0400-998 679
- * Sirpa Laakso, puh. 852 1693, 040-571 2498,
sirpa.laakso@nic.fi

LAPSIRYHMIEN OHJAAJAT:

- * Riitta Kangas, puh. 854 7563, 050-358 6491
- * Karita Hämäläinen, puh. 040-546 7884
- * Susanna Hentunen, puh. 050-350 8661

PELIMANNIT:

- * Veijo Honkanen, puh. 853 1864, 050-518 1184

INTERNET:

www.kasantanssinuoret.fi/spelarit

Kansikuva: Hilding Haaparinne

Julkaisija: Helsingin pitäjän tanhuujat ja spelarit ry
Tiedotustoimikunta